

Datum 22-02-2025
Onderwerp Reactie op voorstellen Social Climate Fund

Geachte heer/mevrouw,

Het Leger des Heils zet zich in voor de meest kwetsbare groepen in de Nederlandse samenleving en biedt aandacht, begeleiding, ondersteuning en opvang.

Energie armoede is een groeiend maatschappelijk probleem dat de meest kwetsbaren evenredig hard raakt en leidt tot sociale ongelijkheid. Vaak komt dit doordat zij de middelen missen die nodig zijn om te kunnen verduurzamen (woning, vervoersmiddelen, etc.) en om hiervan vervolgens door middel van lagere kosten te kunnen profiteren.

In 2022 heeft het Leger des Heils dit vraagstuk geadresseerd door onze 130 buurthuis kamers als warme plek open te stellen. Hierdoor konden mensen toch naar een warme plek als zij thuis hun kachel niet meer aan wilden doen vanwege (de angst voor) een hoge energierekening. Met behulp van andere organisaties, bedrijven en kerken openden we zo'n 1400 Warme Kamers door heel Nederland.

Wij zien in het Social Climate Fund een **belangrijke kans** om de energietransitie structureel **eerlijk en inclusief te maken**.

Het Leger des Heils heeft in het kader van de *Green Deal Duurzame zorg* een duurzaamheidsprogramma ingericht waarbij diverse ambities zijn gerealiseerd in het terugdringen van de CO2 uitstoot. Het Leger des Heils is een grote voorstander van de ecologische duurzaamheid, maar vraagt daarbij ook aandacht voor sociale duurzaamheid. Dit houdt in dat er niet alleen oog is voor het verduurzamen van woningen, maar ook voor een duurzame gezonde leefomgeving en leefstijl. Voor het Leger des Heils gaat dit niet alleen om aandacht voor voeding en bewegen, maar nog veel meer over het doorbreken van sociaal isolement en eenzaamheid; het kunnen opbouwen van duurzame relaties. Wij zien daarom graag dat het Social Climate Fund een breed perspectief hanteert en stellen voor om binnen het Social Climate Fund middelen beschikbaar te stellen voor:

1. Sociale duurzaamheid bevorderen in de wijken

Waarom?

Zoals aangegeven is naast ecologische duurzaamheid, sociale duurzaamheid cruciaal voor een gezonde leefomgeving. Juist het bevorderen en ondersteunen van mensen op het gebied van sociale duurzaamheid kan een groot verschil maken.

Voorstel:

- Het inrichten van programma's gericht op de bevordering van een gezonde leefstijl en leefomgeving. Met speciale aandacht aan het doorbreken van sociaal isolement en (het voorkomen van) eenzaamheid.
- Het benutten van verduurzaming als manier om tot community vorming te komen bijvoorbeeld door het gezamenlijk inrichten en onderhouden van moestuinen en daarmee zowel duurzame voeding te bevorderen evenals de biodiversiteit.
- Het uitbreiden en inrichten van ontmoetingsplekken in de wijk.

2. Duurzaamheidsaanbod mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang.

Waarom?

In Nederland zijn er veel kwetsbare wijken aan te wijzen, waar verduurzaming mensen echt kan helpen. Naast mensen die uitstromen uit een maatschappelijke voorziening, begeleiden we ook duizenden mensen in hun eigen woning. Voor hen zou verduurzaming een concreet extra hulpmiddel kunnen zijn, waarmee zij energie besparen, kosten verlagen en zelfredzamer worden. Dit sluit goed aan bij de doelstelling van het Social Climate Fund om huishoudens met lage inkomens te ondersteunen bij de energietransitie.

Voorstel:

- Het verduurzamen van woningen in de meest kwetsbaren wijken. Met speciale aandacht voor mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang.
- Het opleiden van vrijwilligers die 'energie coach' willen zijn. Zij kunnen verbonden worden aan de buurthuis kamers van waaruit voorlichting gegeven kan worden over energiezuinige maatregelen of het aanvragen van middelen om te verduurzamen.
- Financiering voor kleine energiebesparende voorzieningen (zoals LED-verlichting, tochtstrips, slimme stekkers) die mensen direct helpen om minder energie te verbruiken.
- Training voor hulpverleners zodat zij bewustwording en gedragsverandering rondom energiegebruik kunnen meenemen in hun begeleiding.

3. Duurzame start voor mensen die uitstromen uit de opvang

Waarom?

Wanneer mensen uitstromen uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen, starten ze vaak met minimale middelen in een woning. Dit betekent dat energiebesparende maatregelen, zoals isolatie of LED-verlichting, meestal geen prioriteit hebben. Toch kunnen juist deze aanpassingen helpen om energiearmoede te voorkomen en mensen direct een duurzame basis te geven.

Voorstel:

- Ontwikkelen van een programma 'Duurzaam zelfstandig wonen', waarin mensen direct na uitstroom worden ondersteund bij het verduurzamen van hun nieuwe woning.
- Toegang tot middelen voor woningaanpassingen, zoals LED-verlichting, radiatorfolie, tochtstrips en basisisolatie.

4. Sociale en circulaire werkgelegenheid

Waarom?

Naast directe woningaanpassingen, zien wij kansen om werk te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Leger des Heils beschikt over eigen beschermde werkomgevingen en sorteer- en distributie centra t.b.v. het recyclen en hergebruik van o.a. textiel.

Door extra financiering kunnen we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opleiden voor functies en activiteiten die bijdragen aan de verduurzaming, waaronder:

- Oude meubels en gebruikte apparaten refurbishen en hergebruiken voor mensen die uitstromen, zodat zij een duurzamere start krijgen.
- Een reparatieservice ontwikkelen voor huishoudelijke apparaten en energiezuinige verlichting, specifiek gericht op huishoudens met een laag inkomen.
- Meer mensen een werkplek bieden binnen de circulaire economie en verduurzaming, wat bijdraagt aan sociale werkgelegenheid én milieuwinst.

Conclusie

Het Social Climate Fund biedt een unieke kans om (sociale) duurzaamheid toegankelijk te maken voor de meest kwetsbare mensen in de Nederlandse samenleving. Door in hen te investeren ontstaan gelijke kansen voor hen, zoals het verlagen van de energiekosten en het verduurzamen van de leefomgeving en leefstijl. Maar bovenal zien we kansen als het gaat om het versterken van gemeenschappen, het doorbreken van sociaal isolement en het bieden van toekomstgerichte werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wij denken graag mee over hoe deze initiatieven concreet kunnen worden uitgewerkt binnen het fonds en staan open voor overleg met de betrokken ministeries.

Contact

Voor opmerkingen of vragen zijn we uiteraard bereid tot verdere toelichting. U kunt hierover contact opnemen met Florian Pronk (medewerker Public Affairs) via florian.pronk@legerdesheils.nl.